

Nurmeksen Yrityspalvelu Oy:n rahoitusjärjestely 2025: päätöksen kumoaminen

Kaupunginhallitus 17.02.2025 § 35

Talousjohtaja: Nurmeksen Yrityspalvelu Oy:n (NYP) kokonaisrahoitusjärjestelystä kaupunginvaltuusto teki päätöksen keväällä 2023. Silloin NYP:n sirtolainasta konvertoitiin 2.500.000,00 euroa pääomalainaksi ja jäljelle jäävän siirtolainan takaisinmaksuaikaa pidennettiin 15 vuodesta 20 vuoteen.

NYP on pyytänyt uutta rahoitusjärjestelyä Nurmeksen kaupungilta ja asiasta on käyty keskustelu syksyllä 2024 ennen talousarvion laadintaa. Tässä keskustelussa olivat mukana kaupunginjohtaja Pasi Parkkinen, konsernijohtaja Kyösti Korhonen ja talousjohtaja Salla Ovaskainen sekä NYP:n operatiivinen johtaja Minna Heikkinen ja hallituksen puheenjohtaja Kari Piironen. Keskustelussa lähtökohtana oli NYP Oy:n rahoitustarve ja kassavirtalaskelma sekä yhtiön omavaraisuusaste, joka vuoden 2024 lopussa painui 2 %:n tuntumaan. Omavaraisuusastetta voidaan pitää tyydyttävänä, kun se on vähintään 20 %. Alle 20 % omavaraisuusastetta pidetään heikkona. On selvää, että NYP:n rahoitusrakenteeseen on välttämätöntä tehdä muutos, jotta yhtiön omavaraisuusastetta saadaan nostettua, kassavirtaa lujitettua ja käännettyä positiiviseksi ja yhtiö voi jatkaa toimintaansa.

NYP Oy:n hallitus on kokouksessaan 8.10.2024 käsitellyt rahoitusjärjestelyä ja päättänyt esittää Nurmeksen kaupungille yhtiön rahoituksen järjestelyä siten, että siirtolainaa konvertoidaan 1.500.000 euroa SVOP-rahastoon. Yhtiön hallitus on esittänyt, että rahoitusjärjestely toteutettaisiin alkuvuodesta 2025.

Kuntalain 129 § asettaa ehdot kunnan myöntämälle lainalle, takaukselle tai muulle vakuudelle; "Kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Mitä edellä tässä momentissa säädetään vakuuksista, ei koske osakeyhtiölain (624/2006) 12 luvussa eikä osuuskuntalain (421/2013) 12 luvussa tarkoitettua pää-omalainaa. Kunnan on lisäksi otettava huomioon, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklassa säädetään."

Valtiontuen tunnusmerkit

- Julkisia varoja kanavoidaan yrityksiin/taloudelliseen toimintaan
- Etu on valikoiva eli tuki kohdistuu vain tiettyyn yritykseen tai tiettyihin yrityksiin (esimerkiksi jollekin alalle tai alueelle)
- Toimenpide vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua
- Toimenpide vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan

EU:n valtiontukisääntöjä sovelletaan, jos kaikki nämä tunnusmerkit täyttyvät samanaikaisesti.

Nurmeksen Yrityspalvelu Oy on Nurmeksen kaupungin 100 prosenttisesti omistama yritys, joka vuokraa toimitiloja Nurmeksen kaupungin alueella. Nurmeksen Yrityspalvelu Oy:n rahoitusjärjestelyn myötä varoja kanavoidaan yritykselle (NYP) ja etu on valikoiva, koska se kohdistuu vain yhteen yritykseen (NYP). Velkakirjalainan konvertoiminen ei kuitenkaan vääristä tai uhkaa vääristää kilpailua eikä toimenpiteellä ole vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Nurmeksen Yrityspalvelu Oy ei toimi sellaisilla markkinoilla, joilla tapahtuu jäsenmaiden välistä kauppaa. Myönnettävällä rahoitusjärjestelyllä on puhtaasti alueellinen vaikutus, eikä se näin ollen vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Nurmeksen Yrityspalvelu Oy:n rahoitusjärjestelyn myötä NYP:iä ei ole aseteta muihin samalla tuotantoalalla toimiviin yrityksiin nähden edullisempaan asemaan.

Muutoksella yhtiölle ei myönnetä lisää lainaa, vaan rahoituksen rakennetta muutetaan. SVOP-rahastosijoitukseen ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä, eikä se vaaranna Nurmeksen kaupungin kykyä selvitä sille laissa säädetyistä tehtävistä. Sijoituksen määrä on Nurmeksen kaupungin tilinpäätöksen 2023 taseen loppusummasta noin 1,8 %.

Nurmeksen Yrityspalvelu Oy:llä on vuoden 2024 lopussa Nurmeksen kaupungin myöntämää pääomalainaa 4 miljoonaa euroa, velkakirjalainaa 3,6 miljoonaa euroa ja SVOP-sijoituksia 675 tuhatta euroa. Yhtiöllä ei ole muuta ulkopuolista lainaa. Yhtiön osakepääoma on 440 tuhatta euroa.

Nurmeksen kaupunki omistaa Nurmeksen Yrityspalvelu Oy:n 100 prosenttisesti, ja yhtiön toiminnan turvaamiseen tarvittava rahoitus on kaupungin vastuulla.

Kunnan tarkoituksena on rahoittaa yhtiötä kunnan pääomituksella eli sijoituksella Nurmeksen Yrityspalvelu Oy:n sijoitetun vapaan pääoman rahastoon (SVOP).

SVOP-sijoitus vastaa osakemerkintää tai osakkeiden ostamista eikä edellytä, että kunta vaatii vastavakuuden. Osakeyhtiölain mukaan vakuutta ei saa antaa.

SVOP rahasto on vapaata omaa pääomaa. Se on koroton ja vastikkeeton. SVOP sijoituksesta tehdään sopimus kunnan ja yhtiön välillä. Asiasta päättävät yhtiön hallitus ja kunta. Sijoitus voidaan palauttaa vain, jos osingonjaon edellytykset täyttyvät.

Riskiksi on todettu se, että yhtiö ei pysty koskaan maksamaan sijoitusta takaisin. Jos kunta ei rahoita yhtiötä, niin riskiksi on todettu yhtiön oman pääoman muuttuminen negatiiviseksi.

Esitän, että valtuusto myöntää Nurmeksen Yrityspalvelu Oy:lle sen esittämän rahoitusjärjestelyn ja konvertoi siirtolainasta 1.500.000,00 euroa SVOP-rahastoon.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättää

1. konvertoida Nurmeksen Yrityspalvelu Oy:lle myönnetystä siirtolainasta 1.500.000,00 (yksimiljoonaaviisisataatuhatta) euroa SVOP-rahastoon,

2. että muutos astuu voimaan 1.4.2025 ja tarvittavat velkakirjamuutokset tehdään 1.4.2025 alkaen,

3. valtuuttaa talousjohtajan laatimaan tarvittavat asiakirjat ja

4. valtuuttaa kaupunginjohtajan ja talousjohtaan allekirjoittamaan asiakirjat kaupungin puolesta.

Kaupunginhallitus: Ehdotukset hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että tämän asian käsittelyssä asiantuntijana kuultiin talousjohtaja Salla Ovaskaista.

Merkittiin pöytäkirjaan, että talousjohtaja Salla Ovaskainen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Kaupunginvaltuusto 24.02.2025 § 6

Valtuusto: Nurmeksen Yrityspalvelu Oy:n rahoitusjärjestely 2025 käsittelyn yhteydessä valtuuston jäsen Jussi Hermaja (VAS) esitti, että "valtuusto päättää olla konvertoimatta 1,5 miljoonaa euroa SVOP-rahastoon". Valtuuston jäsen Veijo Karppinen (VAS) kannatti Jussi Hermajan esitystä.

Koska oli tehty kaupunginhallituksen ehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, asiasta tulee äänestää. Puheenjohtaja esitti äänestystavaksi nimenhuutoäänestystä siten, että kaupunginhallituksen ehdotuksen kannalla olevat äänestävät 'JAA' ja Jussi Hermajan esityksen kannalla olevat äänestävät 'EI'. Äänestystapa ja -järjestys hyväksyttiin.

Seuranneessa äänestyksessä annettiin kaksikymmentäkahdeksan (28) JAA-ääntä ja kaksi (2) EI-ääntä. Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen ehdotuksen tulleen kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä nro 2/§6

Merkittiin pöytäkirjaan, että valtuutettu Kari Piironen poistui kokouksesta esteellisenä (osallisuusjäävi) tämän asian käsittelyn ajaksi.

Kaupunginhallitus 08.12.2025 § 271
298/02.05.03/2024

Talousjohtaja: Nurmeksen kaupunginvaltuusto on päätöksellään 24.2.2025 § 6 päättänyt konvertoida Nurmeksen Yrityspalvelu Oy:lle myönnetystä siirtolainasta 1.500.000,00 euroa SVOP-rahastoon. Päätöksestä on tehty valitus Itä-Suomen hallinto-oikeuteen 3.4.2025. Valituksessa vaaditaan päätöksen kumoamista ja täytäntöönpanon kieltämistä. Perusteena kaupunginvaltuuston päätöksen kumoamiselle on kielletty EU:n valtiontuki.

Itä-Suomen hallinto-oikeus antoi 23.6.2025 välipäätöksen (Dnro 824/03.04.04.10/2025), jolla se kieltää Nurmeksen kaupunginvaltuuston päätöksen 24.2.2025 § 6 täytäntöönpanon siihen saakka, kunnes valitus on hallinto-oikeudessa ratkaistu tai sitä ennen toisin määrätään.

Nurmeksen kaupunki kumoaa päätöksen itseoikaisuna asiavirheen (puutteellinen selvitys) perusteella (HL 52.1 §).

Asiavirheenä tässä tapauksessa voidaan pitää laskelmien puutetta koskien päätöksen hyväksyttävyyttä EU-kilpailuoikeuden sekä De minimis -sääntelyn osalta.

Päätöksen kumoamiselle on saatava Nurmeksen Yrityspalvelu Oy:n suostumus.

Nurmeksen Yrityspalvelu Oy:n hallitus on kokouksessaan 1.12.2025 tehnyt asiaa koskevan päätöksen, joka kuuluu seuraavasti:
”Hallitus päätti myöntää suostumuksen Nurmeksen kaupungille kaupunginvaltuuston 24.2.2025 § 6 päätöksen itseoikaisuun.”

Kaupunginjohtaja: Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättää itseoikaisuna kumota tekemänsä päätöksen 24.2.2025 § 6 ja päättää lähettää päätöksen tiedoksi Itä-Suomen hallinto-oikeudelle.

Kaupunginhallitus: Ehdotukset hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että hallituksen jäsen Kari Piironen poistui esteellisinä (osallisuusjäävi) kokouksesta.

Merkittiin pöytäkirjaan, että hallituksen jäsen Jussi Hermaja poistui esteellisenä (osallisuusjäävi) kokouksesta.

Merkittiin pöytäkirjaan, että hallituksen jäsenen Kari Piironen tilalle tuli hänen varajäsen Mauri Holma tämän kokousasian käsittelyn ajaksi ja hän poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.